

тогась ми дойде тжѣхъ мысль въ главж-тѣ: Обычамъ вы, красны горы! За обычъ сте! Да съмъ живописецъ, изобразилъ быхъ вы на платно; да съмъ пѣвецъ, славилъ быхъ вы съ пѣснѣ; да съмъ стихотворецъ, сложилъ быхъ въ хорѣ ваши-ты ехтеніе-та.

Никога ми не дойде да помысліj, що быхъ направилъ, ако да ѹ бѣхъ сынъ, кога-то быхъ былъ камъ това мѣсто въ отношеніе като сынъ камъ майкѣ. На Полшѣ, на Українѣ чисто смышилахъ; нѣ тогась красота-та на Балканѣ по-малко ми ся ревнеше, по-малко іжъ обычахъ, защо-то въ сердце-то ми звѣнѣша: У нась е друго-яче, друго-яче, друго-яче! . . .

Тыя думы и тая неволя—рѣчъ-та тукъ да си остане— никога ми изъ ума неизлизать. Тука нищо не помога.

Нѣ тыи не гониахъ наши-ты пѣтницы. Защо? Защо-то Бѣлканъ-тѣ имъ бѣше отечество.

— Отечество мое, рѣче единъ отъ тѣхъ, ала си чудно!

— Красно мое отечество, рѣче другой-тѣ, ты робувашъ!

Въ тыя два подвика сѫ изразени два человѣческихъ характера. Първый-тѣ го е обычаялъ, защо-то е красно, другой-тѣ, защо-то е отечество. На първия е была доволна красота-та, покрай коњъ-то е обычаялъ завѣщаніе-то си, защо-то е напомиралъ въ него нѣщо повече. И другой-тѣ е зналъ отъ хубость, защо-то му ѿ глядахъ очи-ты, само ѩо е заедно споявалъ съ боленъ отзывъ на срѣдце-то си: Ты робувашъ! Може да ся каже, че тоя другой-тѣ е обычаялъ отечество-то си, и да не е красно; обычаялъ го е като Холандезецъ свои-ты отъ море-то оттѣргнѣти нискости, като Русинъ пустини-ты, Мазуръ пѣсъка, като Московецъ снѣга.

Въ тыя подвици, рѣкохъ, изразихъ ся характери-ти на тыя два человѣчка, защо-то быдохъ свободно израженіе на срѣдце-то, слика, така да рѣкѣ, на тѣхно-то чувствуваніе.

А характеръ-тѣ почива на чувствованіе-то.